

KECSKEMÉTI LAPOK

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 5 frt — kr. Negyedévre 1 frt 50 kr.
Félévre 2 „ 50 „ Egy szám ára 12 kr.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI HETILAP

HIRDETÉSI DIJ:

4 hasábos petit sor 5 kr., többszöri vagy terjedel-
mes hirdetéseknel árlengedés adatik.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP

Előfizetni lehet az év folytatán minden hónap elején.

SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ-HIVATAL: V. TIZED, N.-TEMETŐ-ÚTCA 93. SZ.

Bélyegdíj minden bejelentésért 30 kr.

Az új városháza.

Mint értesülünk, az építendő városházának városunk közönsége által elfogadott tervét és költségvetését a m. kir. belügyminiszter úr, a kereskedelemügyi miniszterium műszaki véleményének meghallgatása után jóváhagyta, s eként mi sem áll útjában annak, hogy ezen nagyjelentőségű építkezés tényleg foganatba is vétesse.

Mint hogy a nagyközönség eme kiváló figyelmet érdemlő mű iránt méltán érdeklődik, helyén valónak tartjuk olvasóinkat ez ügy fontosabb részleteivel megismertetni.

Az mindenki ismeri, hogy minő tüfnyen állapotok utalták a város közönségét arra, hogy valahára a kor igényeinek és a város méltóságának megfelelő székházat építsen, s abban is mindenki egyetért, hogy a székháznak rendeltetéséhez méltó külsővel, monumentális jelleggel kell bírnia, mely majdan a város kifejlődésének biztos kiindulási pontjúl szolgáljon.

Ily mű létesítéséhez azonban nem volt elég a közóhaj, sem pedig a több ízben elkészített tervek, s az csak a közelebbi évek szorgalmas munkájának eredménye, hogy a városi vagyon jobb kihasználása útján, — s természetesen a kedvezőbb körülmények felhasználásával is — a városi hatóság oly törlesztési alapot tudott létesíteni, melyből az építkezés költségétől nagy költségei a polgárság újabb terhelése nélkül fedezhetőek lesznek.

Miután a terv és költségvetés előállítására nézve a megtartott pályázat kielégítő eredményre nem vezetett, az építési bizottság és közgyűlés határozata alapján Pártos és Lechner műépítésszek egészen új tervezetet készítettek, mely úgy az építési tér kijelölése, mint a külső művészi kiképzés és belső berendezés tekintetében, az időközben szerzett tapasztalatok figyelembevételével a lehető legjobban sikerült, s azon szempontnak is megfelel, hogy a tulságos és fölösleges helyiségek a maguk méreteire redukáltassanak, s eként az építkezés jelentékenyen kisebb költséggel foganatosítható.

Az építési tér ugyanis tökéletes egyenközű négyyszög alakjában állapított meg, s az épület fő és hátsó homlokzata 98 méter, a két oldal homlokzata pedig 60 méter tesz ki.

A boltok az épületből kihagyattak és csak a két gyógyszerári helyiség maradt meg az északi és a keleti szegleten.

Az épület egy fő és két mellék udvarral tervezett, s a mostani szükségletnek megfelelőleg a fő homlokzat két emeletes, s az oldal és hátsó homlokzatok egy emeletesek lesznek, a később netán előálló szükséghez képest azonban annak idején ezeket is két emeletre lehet építeni.

A mi a belső beosztást illeti, az minden tekintetben a legcélszerűbb, bár nem mondhatni, hogy a helyek kiosztásával a tervezők bőkezűen bántak volna. A kisebb szobák 18 és 24, a nagyobbak 30 és 36 □ méter terjedelműek, s e szabály alól kivételt csak a termék képeznek, melyek a

gyűlések tartására, vagy pénztárak és levéltárak számára szükségesek.

Igen nagy figyelem fordítottat azonban az ügyes bajos közönség kényelmére. E tekintetben az új épület mondhatni mintául szolgálhat, mert mindenütt fedett folyosók és ahol szükséges tágas várakozó helyek állanak rendelkezésre. Hogy kellően meg nem világított helyiségek ne létesítsenek, az épület nagyobb részt nem volt kettős szakaszokban tervezhető, mely fentebbi két körülmény az építkezést sokkal drágábbá tette ugyan, de a célszerűség tekintetében kívánivalót nem hagy hátra.

Ezek mellett nagy figyelem fordítottat az épület szilárdságára, jólépültségére is, hogy az idők viharait száradokan át kiállani képes legyen, mert városunk egyéb feladatai mellett nem könnyen juthat azon helyzetbe, hogy rövid időköz után ismét újabb székházat építhessen.

E szempontok figyelembe tartása mellett azonban másrészt az építési bizottság mindent elkövetett arra, hogy az építési költségei lehetőleg alább szállíttassanak, s a költségvetés e célból többször átvizsgáltatott és az elhagyható költségek, s a nagyobb költséget kívánó anyagok mellőztettek.

Igy például a tető előbb egészen mázos cseréppel tervezett, míg az újabb költséget nézve részben részben mázos cseréppel lesz alkalmazva, s csupán a tetősík változatossá tétele végett fognak egyes rajzolatok mázos cseréppel kirakítani, mint ez újabban Londonban, s más nagyobb városokban szokásban van.

Elhagyott részben a nyerstégla-burkolat alkalmazása is, épen nagy költségenél fogva, s a nyers téglafalazat a cement burkolattal váltakozva főleg csak az emeleteken fog alkalmazásba vétetni, mint ez újabban nagy városokban szintén szokásos.

A közgyűlés által 1891. évben megállapított építési költség 400,000 forintot tesz ki, de a bemutatott költségvetés szerint minden igyekezet dacára a fentebbiéknél fogva azt némileg túl kellett lépni.

Sőt az építésszek által kimutatott 410,237 frt 48 kr költségét maga a városi közönség volt kénytelen emelni, mivel kívánatosnak találta, hogy a tervezett portland-cement vakolat helyett az épület külső talpazatán vörös márványlemezek alkalmaztassanak, mely azonban 10,945 frt 93 krral több költséget vesz igénybe.

A fenti költségvetési összegben a fűtési rendszer a Meidinger-féle kályhakkal van felvéve, de a bemutatott pótköltségelőirányzat szerint alacsony nyomású gőzfűtésre is készített tervezet, melynek több költsége 29,315 frtban lett kimutatva.

A javasolt alacsony nyomású gőzfűtés a közönséges kályhakkal való fűtésnek eléje helyezendő annyival inkább, mert a gőzfűtés első berendezésének több költsége a kályhafűtés nagyobb fenntartási költségeivel szemben elenyészik, úgy hogy 25 év alatt, dacára a nagyobb első berendezési költséggel, a gőzfűtésnél a kályhafűtéssel szemben az összehasonlító kimutatás szerint 19,000 frt takarítható meg.

Igy lett az építési bizottság és bizottsági közgyűlés határozata folytán az építési költség egyéb kisebb jelentőségű módosítások és a megfelelő leszámítások mellett 446,485 frt 85 krrban megállapítva.

E kétségtelenül nagy költséggel szemben önként merül fel a kérdés, hogy midőn más városok jelentékenyen kisebb összegekből építettek székházat, miért kell nekünk e célra jóval nagyobb összeget fordítani?

Igy például — ha jól tudjuk, — Szeged 280,000 frt, s Arad 250,000 frt költséggel építette fel székházát. Amde, ha figyelembe vesszük, hogy a szegedi és aradi városháza épületek mennyivel kisebbek, hogy a szegedi a hivatalok befogadására épen nem elegendő, míg az aradi kettős szakaszokkal épített székházban mennyi sötét helyiség van, hol a tisztviselők és közönség a folyosóról világított szobákban alig látnak valamit, míg — amint előadtuk — az építendő új székház minden hivatalnok és ügyes-bajos félnek elegendő és világos helyet ad: a különbség okára jó részben már ezekből is következtetést tehetünk.

Ezek mellett az új székház monumentális jellegének megőrzése végett sem lehetett annak kellő magasságát sem mellőzni, míg pl. a szegedi ebben a hibában is szenved. Impozáns hatású nagy templomunk mellé nem is építhetünk másképp, mivel bármily szép, de alacsony épület a templom mellett hatását veszti.

Még mindezek szem előtt tartásával is lehetne ugyan kisebb költséggel építkoznünk, de akkor nemcsak a vörös márvány lapokat és gőzfűtést, hanem a gyógyszerári helyiségeket is el kellett volna hagynunk, melyek azonban 2000 frt évi bért jövedelmeznek, ami 4%-os kamatozással 50,000 frt tőkének felel meg.

Ha tehát ezeket leszámítjuk, s az épület nagyobb méretét is figyelembe vesszük, azt hisszük eléggé meg van magyarázva, hogy a mi székházunk miért kerül többbe, mint más városok hasonló építkezései.

Sokan talán az épület külső fényűző kiállítását is felhozzák, ez azonban nem okoz valamely rendkívüli költséget, mert ha a néhány apró torony helyett csak egy nagyobbat építtünk is, — mint általában szokásban van, — már az is többbe került volna. Ezentúl csupán a főhomlokzat középső része díszesebb, a többi pedig köröskörül igen egyszerűnek mondható.

E tekintetben — hitünk szerint — változtatást tenni alig volt lehetséges, mert a legkisebb részlet elhagyása is az összehatás rovására esnék, s lényege összegű költség valamely részlet elhagyása által megtakarítható nem is lenne.

Mindent összevéve, az új épület a kívánalmaknak teljesen meg fog felelni, s az adott körülmények közt olcsóbban elő nem állítható, ha csak azt figyelembe nem vesszük, hogy ily jelentékeny építkezés kiadásánál a lehető legnagyobb verseny fog kifejődni, s így bizonyára még elég nagy összegű leengedésre is számíthatunk.

Talán nem is kell tréfánál egyé- nek vennünk némely híreket, melyek

szerint az ezredesi laktanya kiépítése által némelyek ezen pártját ritkítók, s városunknak büszkeségére váló monumentális épülete létesítését meghiusulhatni vélik. Ott azon alacsony boltos, sötét lebűjokban, vizes hideg, összetakolt udvari színekben kell megfordulnia az embernek, hogy képét nyerve annak, mit akar a tervezett új városháza helyébe tenni.

Akkor képzelje az ember, hova teszi a termeket, a levéltárakat, muzseumot — az új városházának ezen létesítendő ékességét, — hova teszi a kapitányi hivatalt, árvaszéket és javadalmi hivatalt, s elképzelheti e mellé azt is, hogy ezen tákolmány mibe kerülne, s hogy még e mellé elveszteni az ezredesi laktanya épületét, mely kisebb középület céljára bizonyára jó lesz, ha a sötét boltos és összetakolt helyek teljesen megsemmisíttetnek.

Nem nyernénk tehát ezzel semmit, de elvesztenék egy szép monumentális épületet ép a város központjáról, hol ilyent még többet is kell létesítenünk.

Nem is vessünk komolyan az ily beszédre, mivel jól tudjuk, hogy városunk haladását mindenki akarja, s annak pártját ritkító értelmes polgársága van, mely az ilyeneket megtörténni nem engedi.

De nem is volna ennek oka, mert habár az új székház építésére nagy költséget kell is fordítanunk, ennek biztos törlesztési alapja van, s habár kölcsönpénzt vesz is fel a város, ez csak azért teszi, mert két millióval felérő értékpapírjait, követeléseit, betéteit és egyéb ingó értékeit mint jövedelmező tőkéket megakarja tartani, pedig abból adósságát minden percben kifizethetné, s 43,000 hold örökföldje meg ekkor is tisztán megmaradna. Megakarja tartani a városi közönség a tőkepénzeket azért, mert egészen biztos abban, hogy a kölcsönpénzt a megszabott idő alatt a létesített törlesztési alappól minden nehézség nélkül visszafizetheti, s így az építési költségtől való féltelenre nincs semmi ok.

Az új városháza egy hosszas és nehéz munkálkodás méltó eredménye és emléke lesz, melynek párja Magyarország vidéki városában még eddig nincsen, s mely hitünk szerint városunk minden polgárának büszkeségét fogja képezni.

Vaszary hgprimás bibornokká kinevezetésének ünnepélyes tudtul adása.

Budapest, 1893. január 22. 11 órakor.

Az általános tisztelnek örvendő Vaszary Kólos hercegprimás budavári palotája nevezetes ünnepély színeljete volt ma egyhete s erre sokan jelentek meg tisztelői közül. Ott voltak: Bende, az új nyitrai püspök, Steiner, Fehér Ipoly, Firczak Gyula püspökök, több címzetes püspök, kanonok, szerzetes házak főnökei, országgyűlési képviselők stb.

11 órakor megérkezett László főherceg is.

Ekkor megjelent a primás s utána rögtön a pápa követe della Porta Rhedioni Carrara gróf, teljes díszben, aranyos sisakkal érdemjelen s balján a primás huszárválójával, a ki biborpárnán vitte a biborsapkát a szuzzettót.

A gróf három lépésnyire állt meg a teljes biborba ültözött primás előtt s olaszul a következő beszédet mondta:

VASUTI MENETREND

1892. október 1-től.

Table with 2 columns: Budapestől Kecskemétre and Kecskemétről Budapestre. Rows include Személyvonat, Omnibuszvonat, Gyorsvonat, and Gyorsonvat with departure and arrival times.

Felolós szerkesztő: DALOTTI ÖDÖN.

NYILTTÉR.

Henneberg G. selyemgyára Zürichben, privátmegrendelések közvetlenül szállít. fekete, fehér és színes selyemszöveteket, métereket 45 krtól 11 frt 65 krig postabér és vámmentesen, sima, csikos, kockázott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín s árnyalatban). Minták postafordulással küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Magánhasználatra rendelt budapesti légszeszgyári

pirszén

kivánatra házból szállítva

olcsó árban kapható.

Hol, megmondja a kiadóhivatal.

Értékpapírok, ezüst- és aranypénzek vételét és eladását, valamint a konvertálás alá eső értékpapírok átcserelését eszközli

Brachfeld Vilmos

bank- és pénzváltó-üzlete

A triesti biztosító-társaság főügynöksége

Kecskeméten, nagy-körösi-utca 17.

Pályázati hirdetmény.

Kecskemét város törvényhatóságánál egy 580 frt fizetéssel és 120 frt lakbérrel javadalmazott számtani állás előlépés folytán üresedésbe jöven, választás útján leendő betöltése a f. évi február hónap tartandó rendes havi közgyűlés napirendjére tűzött ki.

Ennélfogva felhívatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az iránt törvényes minősítésüket és egyéb körülményeket igazoló okmányaikkal felszerelt kérvényeiket hozzám a f. évi február hónap 15-ik napjának d. u. 5 órájáig annyival inkább nyújtásuk be, mert a netalán elkésvé érkező kérvények a választásnál tekintetbe vétetni nem fognak.

Kecskeméten, a város törvényhatósági bizottságának 1893. évi január hónap 20-ik napján tartott rendes havi közgyűléséből.

Lestár Péter

kir. tanácsos, polgármester.

Pályázati hirdetmény.

Kecskemét város törvényhatóságánál egy 580 frt fizetéssel és 120 frt lakbérrel javadalmazott fogalmazói állás előlépés folytán üresedésbe jöven, választás útján leendő betöltése a f. évi február hónap tartandó rendes havi közgyűlés napirendjére tűzött ki.

Ennélfogva felhívatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az iránt törvényes minősítésüket és egyéb körülményeket igazoló okmányaikkal felszerelt kérvényeiket hozzám a f. évi február hónap 15-ik napjának d. u. 5 órájáig annyival inkább nyújtásuk be, mert a netalán elkésvé érkező kérvények a választásnál tekintetbe vétetni nem fognak.

Kecskeméten, a város törvényhatósági bizottságának 1893. évi január hónap 20-ik napján tartott rendes havi közgyűléséből.

Lestár Péter

kir. tanácsos, polgármester.

A népfelkelés részére élelmező tisztviselők kiképzése tárgyában.

A' Nmlt. m. kir. Honvédelmi Miniszter úr 1892. évi december hó 19-ről 71.411/IV. sz. rendeletével pályázatot hirdet oly népfelkelésre kötelesek kiképzésére, kik háború idején, mint élelmező tisztviselők óhajtják népfelkelői kötelezettségüket teljesíteni. E pályázat lényeges feltételei:

A polgároknak oly népfelkelői kötelezettségek kell lenniök, kik gazdasági tanintézetet, középiskolát, kereskedelmi akadémiát, vagy műszaki intézetet végeztek, kik nagyobb gazdaságokban a gazdaság kezelésében képeztek magukat, kik forgalmi vállalatoknál alkalmazott gyakornokok, kereskedők és olyanok, kik gőz- vagy műmalmoknál, sütődeknél, közraktároknál alkalmazottak. Megfelelő polgári állásuk és érintetlen jellemük legyen.

A gyakorlati kiképzés 3 hónapig tart, melyet a pályázó saját költségén, valamelyik katonai élelmező raktárnál, mint gyakornok tölt próba szolgálatképen, de úgy, hogy eddigi hivatalában foglalkozásában e szolgálat által ne akadályoztassék.

Az elméleti ismeretekre öntudomás által kell szert tenni.

A felvett pályázók polgári ruhában járnak, de a próbaidő alatt a hatáskörükre nézve nyert utasítások teljesítése tekintetében katonai fegyelmnek vannak alávetve. Oly jelöltek, kik buzgalmat nem tanúsítanak.

Kecskemét, 1893. január 27.

nak, kik a nyert utasítást nem teljesítik, vagy két hétig betegek, a próba szolgálatból elbocsátatnak.

A gyakorlati próbaszolgálat kitöltése után egy év alatt még elméleti vizsgát kell letenni a pályázónak. Ezen vizsgát német nyelven kell tenni, de a kiknek anyanyelve nem a német, azoktól nem kívánunk sem folyékony előadást, sem jó írályt, sem nyelvtani helyesírást.

A kik az elméleti vizsgát megfelelő eredménnyel teszik le, azokat már béke idején is mint népfelkelő élelmező járulnokokat jelölők ki hadiszolgálatra és népfelkelés esetén Ő Felsége ily címmel nevezi ki őket.

A bélyegmentes kellőleg felszerelt pályázati kérvények, az ill. tékes közigazgatási hatóság útján a m. kir. honvédelmi Miniszterhez intézendők, hova a hatóság minden év február 1-ig tartoznak azokat feltejesztani.

A pályázati kérvényben különösen és világosan azt is ki kell nyilatkoztatni, hogy a pályázó magát a próbaszolgálat tartamára a katonai fegyelmnek aláveti.

Magyarországon katonai élelmezési raktárok helyei a következők: Budapest, Pécs, Pozsony, Komárom, Sopron, Kassa, Munkács, Temesvár, Arad és Nagy-Várad.

Miről a pályázni kívánók arról értesítettek, hogy a teljes pályázati hirdetményt a katonai ügyi osztálynál megtekinthetik.

3-1

Katonai ügyi osztály által.

A magy. kir. államvasútak gépgyáranak VEZÉRÜGYNÖKSÉGE

most: Budapest, VIII. József-körút 41. szám, ajándéka:

- a m. kir. államvasútak gépgyára felülmulthatlan jóságú gözcséplő-garnitúráit, malomzókra különösen alkalmas hengerkazános lokomobiljait, teljesen vasból készült szalmakazalozó gépeit, szabadalmazott STIBOR-körfűrészeit, új szerkezetű, szállítható gőz-kukoricamorzsolóit,

valamint mindennemű mezőgazdasági gépeit kedvező feltételek mellett.

Arjegyzekek ingyen és bérmentve.

Tevédek kikerülése végett a levelezések, küldemények és megrendelések mindig csak így czimzendők:

6-3

A magyar királyi államvasútak gépgyára vezérügynökségének

Budapest, VIII. kerület, József-körút 41. szám.

Advertisement for Maager Vilmos's cod liver oil. Includes the text 'Eddig fölülmulthatatlan! Maager Vilmos-éle valódi, tisztított májolóaj Maager Vilmostól Bécsben.' and an illustration of a fish.

A kecskeméti kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóságok.

Árverési hirdetmény.

A kecskeméti kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Kecskemét város közigazgatási végrehajtónak Csulgya Andriás végrehajtást ellen 299 ft 70 kr. tőkehátrélek és járulékaik iránt folyamatban lévő végrehajtási ügyében a kecskeméti 3324. sz. tjkben A + (3653-3654.) hrsz. a foglalt s a nevezett végrehajtást szemelőt és neje Lehotai Magdolna közös tulajdonát képező, az 1881. évi 60. t.c. 156. §. e) pontja szerint egészen elárverezendő házbírtok tartozékával együtt, a kikéltési árul szolgáló 912 ft becslésben az 1893. évi április hó 7-ik napján délelőtt 9 órakor, mint egyetlen határidőben, e kir. törvényszék telekkönyvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen, az egyidejűleg megállapított s a hivatalos árak alatt a telekkönyvi hatóságnál, valamint Kecskemét város polgármesteri hivatalában megtekinthető feltételek mellett a kikéltési áron alul is eladatni fog.

Venni szándékozik tartoznak a kikéltési árul szolgáló becslés 10%-át készpénzben, vagy ovadékpéss értékpapírral a kikéltőt kezeizh bányapénzzel előre letenni.

Kelt Kecskeméten, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál 1893. évi január hó 17-ik napján.

Bogoss Endre, kir. törvényszéki bíró.

Ház eladás.

A kecskeméti Csulgya Andriás (céh) ipartársulat 5-ik t. Csongrádi-kis-utca 166. sz. a lévő háza kedvező feltételek mellett szabadkézből eladó.

Értekezni lehet Vida József társulati elnök 9-ik tized 118. sz. alatti lakásán.

Ház és üzlet eladás.

Alulírottak a trombita-utca 7. és 8. szám alatti

háza,

mely többiben egy húsz év óta a József-gőzmalommal szemben fennálló fűszer és szeszes-ital üzlet van, rendkívül kényelmes berendezéssel, ivókúttal, tágas udvarral, mely gazdálkodásra is alkalmas — előnyös feltételek mellett külön-külön szabadkézből eladó, esetleg bérbeadandó. Bővebb értesítést ad a tulajdonos

Gál Mór VIII. tized, trombita-utca 8.

Ház eladás.

I. tized Petőfi-utca 231. sz. alatt lévő ház, mely áll 2 szoba, kamra kocsiszin, 2 mellékszoba, istálló, sertéshizláló, kúttal és kövezett udvarral szabad kézből eladó.

Értekezni lehet ugyanott a háztulajdonossal.

Advertisement for Fernolendt's cod liver oil. Includes the text 'A világ legjobb fénymáza! FERNOLENDT fénymáza BÉCS' and an illustration of a man holding a bottle.